

Arbetsplan Ondskans år

Syfte – förmåga – varför?

Träna en eller flera förmågor. I slutet av denna arbetsplan finns tips om frågeställningar på de olika förmågorna. Men du får gärna hitta på egna.

Centralt innehåll – fakta – vad?

Mellankrigstiden och andra världskriget, förtryck, folkfördrivningar och folkmord – förintelsen. Diktatur i Europa.

Hur?

Faktainläring: Genomgångar, film, läsning.

Uppvisande av förmåga/or: Valfri fördjupningsuppgift.

När?

April – mitten av maj 2013

Innan du går in på fördjupningsuppgift, se till att du lärt dig följande fakta:

- Hur den ekonomiska situationen var i Europa och världen på 20-talet
- Berätta om Hitler som kom till makten i Tyskland. Hur kom han till makten. Förstå följande begrepp (=ord) : "en dolkstöt i ryggen, lebensraum, propaganda, rasism.
- Hur Hitler startade kriget genom ockupation Österrike, Icke-angreppsavtal med Sovjet aug. 1939., angreppet på Polen
- Beskriva händelseförloppet av kriget: Finska vinterkriget, invasionen av Danmark och Norge, invasion av Frankrike och Vichyregimen, Slaget om Storbritannien, operation Barbarossa - Stalingrad, El-Alamein, Pearl Harbour, allierade tar Italien - Mussolinis öde, D-dagen, Jaltakonferensen, Röda armén intagande av Berlin. Hitlers öde. Fred i Europa. Hiroshima och Nagasaki och slutgiltig fred.
- Hur gränserna blev efter kriget. Framförallt hur blev Tyskland blev uppdelat.
- Hur många offer hade kriget skördat.
- Förintelsen - omfattning, vad och var.

Fördjupningsuppgifter att välja på:

Du ska fördjupa dig i något område från perioden när du haft genomgångar och film, utifrån detta ska du reflektera kring de förmågor som passar in på din fördjupning.

Välj mellan:

- Skriva en faktadel och sedan en del med "Egna tankar" där du utvecklar tankar (reflekterar med andra ord) kring förmågorna. Betyg E-A
- Uppsatsskrivande - mall finns att arbeta utifrån. Här ställer du upp en frågeställning - gärna utifrån flera förmågor och försöker hitta svar i litteratur och på nätet. Fråga - faktadel - slutsats (=reflektion utifrån förmågorna du ställde som fråga) Betygen E-A
- Muntligt berättande för klassen, gärna med bilder (väggplansch) och med resonemang kring förmågor. Betyg E-A
- Svara på faktafrågor och träna på dem. Sedan muntlig samtal med läraren kring förmågor. Betyget E eller lite högre.

FÖRMÅGORN I HISTORIA: Om du väljer någon av följande exempel på fråga kan du beröra följande *förmåga*. Du kan komma på en egen fråga med.

"Använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer."

- Hur kan synen på t.ex. Hitler, Stalin, Roosevelt, Hirohito skilja sig beroende av vilket land man kommer ifrån?
- Vilken roll spelade synen på judar i Europa och deras kultur på förföljelsen av judar. Vad i tysk (svensk) kultur var det som gjorde att förintelsen kunde ske. Hur ser vi på svaghet?
- Hur påverkades krigets förlopp av att atombomben uppfanns och hur kunde utvecklingen annars ha sett ut?

"Kritiskt granska, tolka och värdera källor som grund för att skapa historisk kunskap."

- Vilka källor valde du att använda och varför?
- Hur kan vissa grupper påstå att förintelsen aldrig har skett?

"Reflektera över sin egen och andras användning av historia i olika sammanhang och utifrån olika perspektiv."

- Hur ser du på det område du fördjupat dig om, vad kan det lära dig och vad tror du att det lärt andra?
- Vad tycker du om att det finns en statlig myndighet som heter "Forum för levande historia". Ska staten fostra medborgarna i ämnet historia. Ja, ska skolundervisning i historia ha en fostrande roll?

"Att använda historiska begrepp för att analysera hur historisk kunskap ordnas, skapas och används."

- Vilka historiska begrepp kan du hitta inom ditt fördjupningsområde? Hur hjälper begreppen oss att förstå historia?

FÖRMÅGA I RELIGION

"Reflektera över livsfrågor...."

- Den ondska som finns under denna period gör ju att man lätt funderar över människans natur, över liv och död och vad som är meningen med livet. Hur tror du att de som var utsatta eller utsatte tänkte och vilka tankar får du själv?